

Jeg nævner netop disse Eksempler, for at man ikke skal sige, at det kun er Fagforeningerne, jeg vil til Livs. Der er andre Organisationer, der udbytter Folk lige saa stærkt. De hjælpes ad paa den Maade, at Mestrene garanterer, at de kun antager organiserede Svende, og Svendene garanterer, at de kun arbejder hos organiserede Mestre, og saa maa Folk se, hvordan de kan klare sig, hvis de ikke er i nogen Organisation. Derfor siger jeg, at det er en Tvangssag baade for Mestre og Svende at være organiserede; thi ellers er de forfulgte Væsener, der ikke kan nyde det sorte danske Brød med Glæde. Jeg ved nok, at naar de først er i Organisationer, er der parlamentarisk Styre — hvor meget eller hvor lidt det er værd, skal jeg ikke udtale mig om, for det kender jeg ikke —, men jeg paastaar, at der er Tvang til at gaa ind i Organisationerne. Og det gælder langt omkring. Hvis en Læge vil nedsætte sig paa Landet, skal han have Tilladelse enten fra Lægeorganisationen eller fra den Læge, i hvis Praksisomraade han nedsætter sig. Det vil med andre Ord sige, at han skal have Tilladelse til at nedsætte sig hos den Mand, han vil konkurrere med. Det er en nydelig Frihed! Og for Borgerne er der, som sagt, kun blevet det tilbage, at de har Lov til at betale — det er jo altid noget.

Overfor denne Bevægelse siger jeg: Vi maa hellere se Situationen i Øjnene og være klar over, at det gaar ikke med disse opadgaaende Organisationspriser. Hvis man fortsætter paa den Maade, gaar det galt med de Erhverv, der skal bringe Værdier ind i Landet; og saa kommer vi til med Smerte at opdage, at vi bor i et Hus ved alfar Vej, og at vi ogsaa *kun* bor i et Hus ved alfar Vej.

Endnu har jeg kun en lille Bemærkning at gøre til det ærede Medlem Hr. Stauning. Det angaar den Anvisning, som han gav Statsministeren, og som jeg føler mig overbevist om, at Statsministeren sætter uhyre stor Pris paa, Anvisningen paa de Penge, der kunde komme ind ved at afskaffe alt Militærvæsenet. Her staar vi ved en Mærkelighed, noget, som jeg vilde kalde en Modsigelse. Det socialdemokratiske Parti er Fjende af al Militarisme, Fjende af alt Militærvæsen, Fjende af alle Krige. Det er Socialdemokraterne for Resten ikke ene om, for jeg er ogsaa en Fjende af Militarisme, og jeg kan heller ikke lide Krig. I den Henseende er vi ganske enige, og det er jo rart, at vi kan være enige paa et enkelt Punkt; det glæder mig meget, at vi kan række hinanden Haanden og ryge en Fredspibe sammen. Men der er Om-

raader, hvor Socialdemokraterne ikke er saa nøjeregnende med Menneskeliv, som naar det gælder Krigsvæsen. Jeg har endnu ikke — det kan være, fordi jeg ikke har fulgt tilstrækkelig godt med — i den socialdemokratiske Presse set ret mange Beklagelser over det Spild af Menneskeliv, som har fundet Stedovre i Rusland — og det er et stort Spild af Menneskeliv. Jeg har heller ikke set stærke Beklagelser over, at Retsikkerheden — og det er jo dog en Sandhed — i vort sydlige Naboland ikke er vokset i de Tider, hvori det socialdemokratiske Styre dér har haft stor Indflydelse. Jeg har gentagne Gange lagt Mærke til, at man ikke har været nænsom hverken med Menneskeliv eller Menneskelykke, naar der var noget, som kom de socialdemokratiske Organisationer i Vejen. Det er ikke fri for, at der ved saadanne Lejligheder har været Krigsmaling over dem, og at man har brugt ondartede Vaaben, Vaaben, som stundom ikke blot har gjort ondt, men har saaret, ja, har været af den mest ondartede Slags.

Jeg kan nu godt lide Humanitet, og Humaniteten byder, at man ikke kan lide Krig, for det er en inhuman Forretning at have med Krig at gøre. Men Humanitet er heller ikke ilde indenfor det enkelte Samfund og indenfor det enkelte Samfunds forskellige Samfundslag. Vi skulde dog helst have det saadan, at vi under vort Arbejde paa de Pladser, hvor vi staar, kunde færdes sammen uden at bruge ondartede Vaaben mod hinanden. Jeg tror, at der er noget at indhente dér; det kan der være hos alle.

Men navnlig de organiserede Foreninger, som er paa Jagt efter dem, der ikke følger Organisationens skrevne eller uskrevne Love og Priskuranter, er meget haandfaste. Jeg skal nævne et Tilfælde, jeg kender. Der var en Haandværker, der ligesom Havearkitekten fandt, at den Priskurant, der blev ham paabudt, var for dyr, han kunde sidde og tjene 50 Kr. om Dagen ved 8 Timers Arbejde; og saa nedsatte han Prisen paa egen Haand, hvad han naturligvis ikke maatte gøre. Det gik for ham i saa lang Tid, han kunde benytte de Materialer, han havde hjemme. Men da han skulde ind til Købmanden og have nye Materialer, saa glippede det for ham; for da havde Organisationen opdaget det og sagt til Købmanden: Du kan bare prøve paa at sælge ham Materialer, Du skal nok faa Kærligheden at føle! Og saa maatte baade Købmanden og Haandværkeren neje sig.